

ארף לכל פועל

כבר יותר מ-130 פלסטיקאים אחראים על הפרצופים של המדינה. יהושפט ואורי שולמן, אב ובנו, מלמדים שלא רק צעירים, עשירים או דוגמנים בעניין. כולם חצים את זה

מאת: אריאל חבינסקי

"בדרך כלל ילדים חששים לפני ניתוח, מחדים, בוכים", מסביר שולמן, "ומראה הילד הזה, שבא בשמחה גלויה אל הניתוח, השפיע עליי מאוד, אז הבנתי שזו כירורגיה שצריך לקחת ברצינות".

אבל כשמדברים על כירורגיה פלסטית צריך לדעת על מה מדברים. אז ככה, הכירורגיה הפלסטית מורכבת מכמה תחומים עיקריים: תחום השחזורים, שמתבצע לרוב במסגרות בתי החולים הציבוריים ומטפל בנזקי טראומות (פציעות קשות), תאונות, מוות, מלחמות, תיקון מומים מולדים, גידולים, רקמות רכות, חוסרים של רקמות ועוד. המלחמות היוו גורם מרכזי בפיתוח התחום הזה בכל העולם, והוא אכן מאוד מפותח גם בארץ.

תחום נוסף הוא הכירורגיה הפלסטית האסתטית, או קוסמטית, שמתבצעת אך ורק במסגרות פרטיות והיא הפרקטיקה הפרטית של רוב הפלסטיקאים. כאן נמצא הכסף הגדול, והעסקים בו תמיד התפרנסו יפה. בעשור האחרון התחום קיבל תוספת מאוד גדולה בעולם ובישראל עקב השילוב המוצלח שבהגברת החשיפה והמודעות לאפשרויות הקיימות, העלייה ברמת החיים וההתקדמות הטכנולוגית. ב-1957, כשר"ר שולמן התחיל לעסוק בכירורגיה פלסטית, היו ארבעה פלסטיקאים בכל הארץ. היום יש יותר מ-130 מומחים חברים באיגוד הישראלי לכירורגיה פלסטית. "זאת כמות אדירה של פלסטיקאים יחסית לאוכלוסיית המדינה", טוען שולמן, ומזמין מניע כיום לניתוחים? כולם.

"ישנן כמובן הוגמניות ושאר סלבים שרוצים לשדרג את עצמם מסיבות מקצועיות, אבל הרוב מגיע מכל

די להגיע לקליניקה של ד"ר יהושפט שולמן צריך קודם לגבור על הפקק של ז'בוטינסקי/בן גוריון/הרוא"ה בלב הסהאן של רמת גן, אוזר שגם מחוץ לשעות העומס מסוגל להציא פיל הודי משלוחו.

הקליניקה עצמה, צמחה יחסית, נמצאת בסמוכה מנימית שמבליחה להיות ירוקה ושקטה על אף הקרבה לאנזונים והמסרים. אלפי נשים, ובשנים האחרונות גם לא מעט גברים, עברו את הדרך הזו ב-40 השנה האחרונות. ללא ספק, הפקק אפשר להן שהות מספקת להרהר שוב ושוב למה להן/להם לעשות את זה, למה בן אדם בריא מוכן מרצו החופשי להפקיד את גופו ואת ארנקו לסכין מסתתרת שיטטה את חזונו החיצוני.

"עניין של דימוי עצמי", אומר ד"ר שולמן, מראשוני הכירורגים בארץ, מראשוני הפלסטיקאים והאיש שאחראי על האפים המושלמים של מיטב הסלבים במדינה משנות השישים ועד ממש עכשיו, הוא מוטיב לי יד מוצקה שחתכה והיציבה מעל 22,000 אפים מאז ימי דוד בן גוריון ועד לילת אחד אולמרט בן 83 האיש – ועדיין מנתח. לידו נמצא בנו, אורי, בן 41 וכבר הספיק להגדיל/להקטין/להרים/למתוח מספר לא מבוטל של שדי דוגמניות ונשים בן היישוב וגם להיכנס חזק לתחום ניתוחי האפים, כי השולמנים הם כבר שושלת, ובניתוחי אף אין עליהם.

כירורגיה פלסטית אסתטית זה תחום שמגלגל הרבה כסף. ניתוח אף, עניין של שעה-שעה ורבע לטרך, מתחיל ב-10,000-12,000 שקל לניתוח פשוט, ויכול להגיע ל-20,000 שקל למקרים מורכבים. הגדלת שדיים, שכיום

מתחרה במופלאריות שלו בניתוחי אף, מה על טווח מחירים דומה. מנתח מוכן וחרף יכול לעשות שניים-שלושה אף ארבעה ניתוחים פרטיים ביום, אחרי שעות העבודה שלו ברמאה היבטיות. זה אכן לא מעט כסף, וד"ר שולמן לא מהסס להודות שהתמורה הזאת היא זו שמשפה אותו לפרקטיקה הפרטית, אבל זה לא רק כסף, אצלו הכל התחיל בילד קטן שאבמנות ידיו היו מחוברות ושפדע בשמחה אל חדר הניתוחים.

הפרטית, אבל זה לא רק כסף, אצלו הכל התחיל בילד קטן שאבמנות ידיו היו מחוברות ושפדע בשמחה אל חדר הניתוחים.

זה היה בסוף שנות החמישים, ושולמן היה אז כירורג ביד שהתכוון להתמחות בכירורגיות ילדים. פופ' זלך, שנהל אז את המחלקה לכירורגיה פלסטית בהדסה עין כרם בירושלים, הציע לו להתנסות אצלו במחלקה.

התחום תפס תאוצה גם כמנדר הדתי, והוא עצמו טיפל כמספר לא מבוטל של נשים דתיות שהתעניינו בהגדלת חזה. "מדובר כנשים דתיות או מסורתיות, שאני כנראה הנכר השני אחרי הבעל שראה את החזה שלהן. הן מקבלות אישור מהרב במסגרת שיפור יחסי הזוגיות, ובאות לניתוח"

שכבת האוכלוסייה ומכל הגילאים", אומר אורי שולמן. בשנים האחרונות טווח הגילאים שבר שיאים כלפי מטה וכלפי מעלה; נשים בגיל מבוגר יחסית שמחליטות על ניתוח, ולא רק מתחת פנים, אלא גם ניתוחי אף והרמות חזה. ואם בעבר רוב המנותחים היו מעל גיל 20, אז כיום בחודות בנות 17 כבר מודאגות מצורת החזה שלהן או מהאף, והן מודעות לרוב האפשרויות הקיימות לשיפור

המראה. "הכל נגיש", אומר אורי שולמן.

שולמן האב ניתח את אפו של "בחור בן 75", ניתח לא מעט "בחורות" בגות 60-64 וסירב למתח אישה שדווקא בגיל 80 החליטה לעשות ניתוח להגדלת חזה. "היא אמרה לי שכל חייה הוסיפה צמר גפן לחייה ושעכשיו היא מפחדת שבמקרה שיהיה לה התקף היא תתמוטט, הבנת שלה יגלו את האמות, שהיא רימטה את כולם בנגע לחזה שלה", טכר שולמן. בנוסף, יותר ויותר גברים עושים ניתוחים, האם בעבר שיערם לא עלה על המישה אחוזים מכלל הניתוחים, או "היום 20% מכלל המועמדים קוסמטיים הם גברים", מציינים השולמנים.

גם הפחתת רמת הסיכון תרמה לתנופה. "לכל ניתוח יש סיכון משלו", מסביר שולמן הבן, "בניתוח אף הסיכון הוא בהופעה, בלקבל תוצאה

גרועה שכולם יכולים לראות אותה. יכולים גם להיות דימומים, קשיי נשימה, אבל אלה דברים נדירים. רוב הניתוחים מעשים בהרדמה מקומית, אבל גם אם יש צורך בהרדמה כללית, הסיכון בה כיום הוא מזער. סיבוכים קשים, מישהו שלא מתעורר מניתוח למשל, עומד כיום על מקרה אחד ל-400,000-500,000 מקרים. זה נדיר".

ברכת הרב

שולמן הבן מוסיף שהתחום תנסה תאוצה גם במגזר הדתי, והוא עצמו טיפל במספר לא מבוטל של נשים דתיות שהתעניינו בהגדלת חזה. "מדובר בנשים דתיות או מסורתיות, שאני כנראה הגבר השני אחרי הבעל שראה את החזה שלהן. הן מקבלות אישור מהרב במסגרת שיפור

למה כן - למה לא

"אני מנשקת את הראי"

"זו הרגשה נהדרת", אומרת ירדנה גורביץ, מעצבת פנים בת 52 מרמת השרון, שלא מזמן עשתה ניתוח עפעפיים אצל ד"ר אורי שולמן. "כל בוקר אני מביטה על עצמי במראה ואני מנשקת את הראי, ואילו אורי היה שם הייתי מנשקת גם אותו".

זה היה בעצם הניתוח השני של ירדנה, שעשתה הגדלת חזה כשהייתה בת 40. "תמיד רציתי להגדיל חזה וחייבתי עד גיל 40, כי עד אז הניתוחים האסתטיים לא היו כל כך מקובלים. כיום זה הפך להיות חלק מהגורמה, בהורות עושות בוטוקס על בסיס קבוע כמו שהולכות למספרה. פעם חשבתי שרק 'היפות' עושות ניתוחים פלסטיים, אבל היום העניין של להיראות טוב הפך לנחלת הכלל, וטוב שכך".

עושים את זה למען בן הזוג? "זה קודם כל למען התחושה האישית, לא נעים להסתכל במראה ולהיראות לא טוב. הייתי שטוחה, וכיום יש לי ציצים. העפעפיים שלי נראים מצוין ואני מרגישה נהדר. יש את המתחסדות האלה שאומרות: 'קיבלתי כל קמט באובה'... שיקפצו לי, זו נחמה של מכוערות".

"לא להתבייש להוריד חולצה"

"זה מוסיף המון לביטחון העצמי של האישה", אומרת טלי, אם לארבעה בת 36 ממרכז הארץ, שלפני כמה חודשים עשתה ניתוח להגדלה והרמת חזה. "זו הרגשה טובה, זה לא להתבייש להוריד חולצה אפילו בפני הבעל, זה מאוד משנה את התחושה". טלי טוענת שתמיד רצתה לעשות את הניתוח, דרק "חייבתי לתקציב". זמן ההתאוששות, לפחות במקרה שלה, היה מהיר מאוד, ימים ספורים אחרי הניתוח כבר חזרה לעבודה. אכן יש צלקות, אבל הן קטנות, מוסתרות ועם הזמן הן הופכות ממש לא משמעותיות. ובכל אופן, היא מציינת שהמצב לפני הניתוח, אחרי ארבע ירחות, "היה הרבה יותר גרוע".

"חזל שלא עשיתי"

"בגיל 16 הייתי בטוחה שאני עושה ניתוח אף, בייחוד אחרי ששמעתי שגם מרילין מונרו עשתה", אומרת ענבר גור אריה, מטפלת ברפואה טבעית מבית ינאי בת 39 היום. "איזה חזל שחייבתי עד לגיל 18, אז הסתנתה לי הפרספקטיבה. כנון, האף שלי הוא לא סולד והוא גדול ובוולט, אבל הוא שלי והוא ממש אני, הוא עוזר לי לבטא את מי שאני. אני חושבת שזה עניין של קבלה עצמית. אם את לא אוהבת את עצמך בבסיס, אז שום ניתוח פלסטי לא יעזור".

יחסי הווגיות, ובאות לניתוח".

"בכירורגיה קוסמטית אמנם אתה לא מציל אנשים ממות, אבל אתה נותן חיים לאנשים", טוען שולמן האב. "בן אדם יש לו אף ארוך, הוא רואה אותו בראי בבוקר, בצהריים ובערב, זה מעסיק אותו בממגשים חברתיים זה מפריע לו, הוא אתה מנתח אותו, וזה משנה אותו מאוד".

שולמן, שעסק כשבע שנים בכירורגיה כללית לפני שעבר לפלסטיקה, נזכר שהיה קם באמצע הלילה ומנתח אפנדיציטי, אולקוס שהתפתח ועוד, והיה באה הרבה סיפוק האקטן וגם מציינים שלעתים חזרו למחלקה עם בקבוק קוניאק או וויסקי עבור הרופא, או שהיו שותלים נץ על שמו, אבל הוא לא זוכר מכתבי תודה. טאו שהחל לעסוק בכירורגיה קוסמטית, הצליח למלא כמה מגירות במכתבי תודה נרגשים של אנשים שהניתוח שינה להם את החיים.

אורי שולמן, שעסק בעבר במוזיקה אמנות פלסטית, הגיע לתחום לא רק בזכות האב, אלא בעקבות הצורך האישי בעיסוק יצירתי שיכלל גם "עשייה בידיים". "כירורגיה כללית זה תחום מרתק", הוא אומר. "יש את האקטן, הניתוחים הדחופים, הניתוחים שאתה חאה תוצאות מיידיות, אתה מקבל הערכה מאנשים ומתנצות וזו תחושה מדהימה. אבל בפרקטיקה הפרטית, הכירורגים הכלליים ממשכיכים לעסוק באותו דבר שנים במשך היום בבית החולים היציב, לי הייתה חסרה יצירתיות ומצאתי אותה בפלסטיקה. זה סיפק ועום לתקן שמה שטעה ולראות את השיפור החיצוני של המנתח איך זה מתבטא גם בדיומה הפרקטיקה הפרטית מספקת את היכולות היצירתיות והמשיות של המנתח. מתלווה לכך הפן הכלכלי, אבל זו לא הסיבה העיקרית למנות לכירורגיה קוסמטית, צריך קודם כל כישרון ועבודת ידים טובה כדי להצליח".

אורי שולמן מצייץ שניתוח אף נחשב לאחד הניתוחים המורכבים והמאתגרים בפלסטיקה, ושגם לא מעט פלסטיקאים שנתונים מלבצע אותו. "לי הייתה הפריבילגיה ללמוד ישירות מן המומחה מס' 1 בתחום: אבא שלי. בכנות, אני לא חושב שיש עוד מישהו בעולם שביצע כמות ניתוחי אף כמו שאבי עשה (מעל 22,000 ניתוחי אף), צריך באמת לבדוק בגינס...".

השולמנים ביצעו ולעתים עדיין מבצעים ניתוחים באוזנה, כאשר האחד בתפקיד המנתח והשני בתפקיד העוזר או "האחות". "הייתי עוזר לו הרבה בהתחלה, ועכשיו הוא עוזר לי", אומר אורי, "ככה הוא העביר לי את כל הסודות".

הדוקטורים לבית שולמן, יהושפט ואורי. מתחמים בצנחא

היזהרו מחקויים

האיגוד הישראלי לכירורגיה פלסטית מזהיר שכדאי מאוד לבצע ניתוח אצל מומחים לתחום, החברים באיגוד. מתברר שערך לפני כשנתיים התחום היה פרוץ לחלוטין, וכל כירורג כללי יכול היה לבצע ניתוח קוסמטי, גם אם לא התמחה בתחום. כיום האיגוד הצליח להעביר החלטה רכנסת, האומרת שרק מנתחים פלסטיים מומחים רשאים לבצע ניתוחים קוסמטיים, אבל האכיפה בעייתית. "כירורג כללי מרוויח 25 שקל לשעה בבית החולים, אז למה שלא יכניס שחל סיליקון בשד וירדוף 16,000 שקל בשעה עבודה? זה מאוד אטרקטיבי", אומר אורי שולמן ומוסיף שערך לא זמן, אורטופדים, אוחלצים, גינקולוגים וכירורגים כלליים אכן נהגו לבצע ניתוחים קוסמטיים ואף להציע מחירים נמוכים משמעותית בהרבה מאשר הפלסטיקאים המומחים. אבל ישנה סיבה לא להתפתות לנחיד הנמוך: "ראינו הרבה סיבוכים כתוצאה מעבורתם של אותם רופאים לא מומחים, בהם גם עיוותים קשים", מזהירים השולמנים.

לחלוטין עם ההחלטה לעבור את הניתוח, אם הוא לא שלם עם עצמו גם תוצאות מצוינות לא יספקו אותו". שולמן מציין גם מקרים של אנשים עם אף טוב שבכל זאת משהו הפריע להם. "מקרים כאלה אני לא מקבל, כי רוב הסיכויים ששום תוצאה לא תספק אותם, אז שילכו למנתח אחר".

"זה דורש המון ניסיון", מוסיף שולמן הבן. "צריך לדאוג את המצב הקיים, לאבחן את הבעייתיות, להבין מה מפרע למנתח ולתת פתרון שיתאים לציפיותיו, בהתחשבות בשיקולים האנטומיים הקיימים". אפשר לשטות את הפנים למישהו כמו בטריי גיימס בונד? "כעיקרון כן", מסיביר אורי

והנה סדר: אורי שולמן עבר בעצמו תורת סכינר של אביו. "היו לי אוזניים בולטות, אחי דמנר כאלה וזה מאוד הפריע לי, אפילו הייתי מגדל שיער כדי להסתיר את האוזניים, אז כשהייתי בן 13 אבא שלי ניתח אותי".

בלי לחץ

קל יחסית לקבוע את מידת הצלחתו של ניתוח תיול. לעומת זאת, בניתוח קוסמטי הלקוח תמיד יכול לעיין שהתוצאה לא תואמת את ציפיותו. "זה ניתוח שטובע מתוך בעיה בדימוי העצמי, והמצב הנפשי מטרור בו הרבה", אומר שולמן האב. לכן לא מקבלים את כלם

שולמן ניתח את אפו של יבחר בן 75, ניתח לא מעט "בחורות" בנות 60-64 וסירב לנתח אישה שדווקא בגיל 80 החליטה לעשות ניתוח להמדת חזה. "היא אמרה לי שכל חייה הוסיפה צמר נכון לחייה ושעכשיו היא מפחדת שבמקרה שיהיה לה התקף והיא תתמוטט, הבנות שלה יגלו את האמת, שהיא רימתה את כולם בנוגע לחזה שלה".

מיידית, יש תהליך.

"אני מעמיד אותו מול הראי ושואל אותו בדיוק מה מפרע לו, שואל כמה זמן הוא חושב על זה, אם הוא חושב על זה שבוע או חודש יחודשיים אני שולח אותו הביתה לחשוב על זה קצת יותר. אני בודק אם יש לחצים על הלקוח, אולי לחץ של בעל, אימא, אבא, מעביד. צריך שהמנתח יהיה שלם

שולמן, "אפשר לעשות מתיחת פנים, להכניס שתלי סיליקון נוקשים, מוטוקסים, רוב הדברים האלה המינים. ניתוח מסובך יותר, כמו ניתוח אף, הוא בלתי הפיך. דרך אגב, מנתחי אף רבים טוענים לאחר מכן שלא מזהים אותם ברחוב". שולמן מציין מקרה אחד של שתי בחורות שבאו אליו בבקשה שיטנה לכן את טביעות האצבעות. "הן הסבירו למה

בשבתות היו לו מדי פעם גיחות לבית החולים. "בתור ילדים, כמעט ולא ראנו אותו", נסר הבן. "הקליניקה הפרטית הייתה צמודה לדירת המגורים, הוא היה מגיח האומר לנו לילה טוב וסאלה וחדר לעבודה".

"התוצאה הייתה שלבסוף אשתי עזבה אותי", אומר שולמן האב, אבל מתברר שהוא הצליח להתגבר יפה ולהמשיך לתרום למאן הדמוגרפי של המדינה; הוא נישא בשנית, הוליד בת, התגרש שוב, ולפני כמה שנים התחתן בשלישית עם אישה צעירה ממנו ב-50 שנה, ולזוג בת משותפת, בת שמונה; סך הכל חמישה

הן צריכות את זה אבל זה לא חשוב, הרי מה שיגידו לי הן יסקרו אותי, לא הסכמת, אמרתי להן כמה - לא".

עבודה שואבת

להפוך למנוחה לכירורגיה פלסטית זה מסלול של 13 שנה. שש שנים רמה, שנת סטאז' ועוד שש שנים התמחות, בחינות שלב א' ושלב ב', ואז סוף סוף אתה מומחה ורשאי לעסוק בכל תחום הכירורגיה הפלסטית, כולל ניתוחים קוסמטיים. אבל אז רק מתחילה

אורי שולמן עבר בעצמו תחת סכינו של אביו. יהיו לי אוזניים בולטות, אוזני דמבו כאלה, וזה מאוד הפריע לי, אכילו הייתי מגדל שיער כדי להסתיר את האוזניים, אז כשהייתי בן 13 אבא שלי ניתח אותי"

ילדים משלש משים (שלושה ילדים מאשתו הראשונה), והוא מיד שולף תמונות של הבת הצעירה, ועל פיהן הילדה לא תצטרך שום ניתוח.

למה לעבוד כל כך הרבה? "אתה מנתחיל לפתח את הפרקטיקה, ומתחילים להגיע לקוחות והם מביאים עוד לקוחות ומשוט נשאבים פנימה, את המחיר משלמים בחיים האישיים".

העבודה הקשה, כי השילוב בין העבודה ברמה הציבורית לפרקטיקה הפרטית שואבת את החיים. שולמן האב, שניהל את המחלקה לכירורגיה פלסטית בבית החולים אסף הרופא במשך 25 שנה (עד 1986) ובמקביל סרח בפרקטיקה הפרטית, נהג לעבוד מ-7:00 בבוקר ועד 23:00 בלילה כל יום, עד הצהריים בבית החולים ואחר כך בקליניקה הפרטית. וגם

אומר אורי שולמן שהוא בן 41 ועדיין חוק, זו נראה הסיבה שמוסרי הנשים בתחום הוא מועט יחסית, הן כנראה פחות מוכנות להשקעה בה גדולה בעבודה על חשבון חיי המשפחה, אם כי מספרן עלה בשנים האחרונות.

השולמנים טוענים ששעות העבודה המטורפות לא משפיעות על איכות העבודה, זו עבודה עם אודנלן. "משאתה נכנס לחדר הניתוחים אתה שוכח מהכל", טוען אורי שולמן. "אתה מרוכז רק בעבודה, במול עונות. הגפילה באה אחר כך, אתה מגיע הביתה ומתמוטט".

אפשר כמובן להוריד את הקצב, אבל זה בעייתי; אם מוותרים על הרפאה הציבורית מוותרים על הקידום האקדמי ועל הפרסטיליה המקצועית בארץ ובעולם, ואם מצמצמים את הפרקטיקה מוותרים על הכסף הגדול... יחד עם זאת, יש פלסטיקאים שבחרו לעסוק אך ורק בפרקטיקה הפרטית, אבל זה לא הכלל.

עד מתי? רוב הכירורגים לא ממשיכים לנתח אחרי גיל 70-75, ומהבחינה הזאת ירושפט שולמן שכר שיא נוסף. כמשתו אותו יום אחרי יום הולדתו ה-83 וראיתי אותו מוריד גבס למנותח אף טרי בעד חדר ההמתנה המה אמנים. "למה למרש? מעם הייתי עושה ארבעה ניתוחים ביום, 20 בשבוע. עכשיו אני לא עובד באותו קצב כי סבא לי הגב, אבל חוץ מזה - הכל בסדר".

מחירון

ניתוח אף. יש ניתוחים מורכבים, ויש ניתוחים קלים. המחירים נעים מ-10,000-12,000 למקרים הקלים ועד 20,000 שקל למורכבים יותר.

הגדלת חזה. בין 16,000-20,000 שקל. יש הבדל בין חומרי מילי שטובים לשנה-שנתיים, לבין שתלי סיליקון שיכולים להישאר לתמיד, אם כי הם מחייבים מעקב אצל הפלסטיקאי. יש הטוענים שרצוי להחליף את השתלים אחרי כ-15 שנה.

זריקות בוטוקס. 1,300-1,500 שקל לאחור. הפנים מחולקות לשלושה אזורים: המצח, הגבות והאזור שבין העיניים. כל אזור מקבל כמה זריקות בהתאם לצורך, ויש צורך לחזור על הטיפול מדי חמישה חודשים.

צילום: אריאל זיטלין